

Parlamentul
Republicii Moldova

RM ___/02-____
___ februarie 2026

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează taxa pe valoarea adăugată și accizele).

*Anexă: Proiectul de lege – ___ file
Nota de fundamentare – ___ file*

Deputați în Parlament

LEGE

pentru modificarea unor acte normative (ce vizează taxa pe valoarea adăugată și accizele)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Se instituie Fondul de convergență, în modul și conform procedurii aprobate de Guvern.

Art. II. – Articolul 4 din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la alineatul (2), al doilea enunț se abrogă;

la alineatul (6), al treilea și al patrulea alineat se abrogă;

alineatele (6¹), (6²) și (7) se abrogă.

Art. III. – La articolul 4 alineatul (5) din Legea nr.1054/2000 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, al patrulea enunț se abrogă.

Art. IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 01.08.2026 cu excepția Art. II în partea ce ține de alin. (6¹), (6²) și (7) care intră în vigoare la 01.06.2026, și Art. II în partea ce ține de alin. (2) și (6) și Art. III, care intră în vigoare la data de 01.01.2030.

(2) Guvernul:

- în termen de până la 01.08.2026, va aproba actul său normativ în conformitate cu prevederile Art. I din prezenta lege;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile Art. II și Art. III din prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

**Notă de fundamentare
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(ce vizează taxa pe valoarea adăugată și accizele)**

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

- Art.73 din Constituția Republicii Moldova nr.1/1994 („Articolul 73. Inițiativa legislativă – Dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în parlament, președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.”);
- Art.47 din Legea nr.797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului (Articolul 47. Condițiile exercitării dreptului de inițiativă legislativă și subiecții acestui drept).

2.2 Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul eliminării graduale a discrepanțelor fiscale și legislative între cele două maluri ale Nistrului.

În momentul adoptării prevederilor respective, aceste măsuri erau privite ca fiind temporare, însă persistența lor pe parcursul a peste două decenii a transformat un mecanism de ajustare într-un regim permanent de facilități fiscale mascate. Articolul 4 alineatul (2) stipulează că operațiunile de import-export efectuate de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova se realizează în modul aprobat de Guvern, oferind o flexibilitate care a permis, în practică, scutirea de facto a acestor entități de la plata TVA și a accizelor la introducerea mărfurilor în regiune. Această dualitate a spațiului fiscal a subminat principiul unității bugetare.

Anularea facilităților fiscale prin modificarea Articolului 4 va nivela acest teren, impunând tuturor agenților economici aceeași obligație de a contribui la bugetul de stat pentru accesul la piața de consum a Republicii Moldova. Aceasta va determina entitățile din regiune să își eficientizeze procesele de producție sau să accepte marje de profit realiste, eliminând subvenția indirectă oferită de cetățenii de pe malul drept prin necolectarea acestor taxe.

Au fost făcute mai multe eforturi în ultimii 4 ani în direcția echității fiscale. Un prim pas a fost deja făcut prin intrarea în vigoare a noului Cod Vamal nr. 95/2021 la 1 ianuarie 2024. Acest document a eliminat scutirile de taxe vamale pentru agenții economici din regiunea transnistreană,

obligându-i să achite taxele de import pe principii generale, similar oricărui alt operator economic din țară. Modificarea Articolului 4 din Legea nr. 1417/1997 reprezintă continuarea logică și necesară a acestui proces, vizând de data aceasta impozitele indirecte – TVA și accizele.

Codul Vamal actualizat a substituit vechile reglementări (Legea nr. 1149/2000 și Legea nr. 1380/1997 privind tariful vamal), eliminând lacunele legislative care permiteau scutiri nejustificate. Rezultatele imediate ale acestei măsuri se reflectă în creșterea încasărilor din taxele vamale propriu-zise, care au înregistrat un avans de 11,1% în prima parte a anului 2025.

Facilitățile fiscale acordate prin Articolul 4 din Legea nr. 1417/1997 nu au reprezentat doar o pierdere economică, ci și o vulnerabilitate majoră de securitate. Lipsa taxării accizelor la importurile destinate regiunii transnistrene a transformat regiunea într-un hub de tranzit pentru mărfuri care, ulterior, în special până la începutul invaziei ruse în Ucraina inundau piața ilicită de pe malul drept al Nistrului și chiar piețele din statele vecine. Produsele din tutun, alcoolul și carburanții au fost principalele categorii de mărfuri care au beneficiat de acest vid legislativ, subminând eforturile statului de a asigura ordinea publică și sănătatea cetățenilor.

Expertizele recente indică faptul că aplicarea integrală a accizelor și a TVA la import este cel mai eficient instrument pentru a rupe cercul vicios al contrabandei. Implementarea uniformă a taxării va pune toți importatorii în condiții egale, eliminând profiturile supranormative obținute din evaziune fiscală, care adesea alimentau structurile de putere neconstituționale.

Dincolo de aspectele bugetare și economice, eliminarea facilităților fiscale are o dimensiune socială profundă. Cetățenii de pe malul drept al Nistrului contribuie la bugetul public prin fiecare achiziție, susținând pensiile, salariile profesorilor și medicii țării. Este o chestiune de echitate fundamentală ca cetățenii și antreprenorii dintr-o altă parte a țării să nu fie scutiți de aceleași obligații, în timp ce vor beneficia și mai mult de acces la infrastructura și piața națională.

Veniturile suplimentare ce vor fi colectate vor fi utilizate pentru crearea unui Fond de Convergență, pentru a atenua eventualele creșteri de prețuri în regiune prin programe țintite de asistență socială, gestionate transparent de autoritățile constituționale. Aceasta ar demonstra cetățenilor din stânga Nistrului avantajele de a fi parte a unui sistem fiscal legitim, care oferă protecție și servicii în schimbul contribuțiilor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1 Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege prevede norme de modificare a următoarelor acte normative:

- Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal;

- Legea nr.1054/2020 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal.

Astfel, principalele propuneri incluse în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează taxa pe valoarea adăugată și accizele) sunt sistematizate și descrise mai jos.

La Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal se propune revizuirea articolului 4, fiind înaintate următoarele modificări:

- ajustarea alineatului (2), prin abrogarea enunțului al doilea.

Abrogarea normei respective este justificată de necesitatea asigurării un regim fiscal și vamal uniform pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv pentru persoanele juridice și fizice din raioanele de est ale Republicii Moldova. Totodată, aplicarea unor norme uniforme pentru toți agenții economici corespunde principiilor de funcționare ale sistemului fiscal, orientate spre asigurarea transparenței și aplicării nediscriminatorii a normelor fiscale. Prin urmare, abrogarea normei menționate contribuie la uniformizarea cadrului legal.

- ajustarea alineatului (6), prin abrogarea alineatului al treilea și al patrulea.

Abrogarea normei respective este justificată de necesitatea asigurării un regim fiscal și vamal uniform pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv pentru persoanele juridice și fizice din raioanele de est ale Republicii Moldova. Eliminarea acesteia va asigura uniformitatea, claritatea și coerența cadrului legal.

- abrogarea alineatului (6¹).

Excepția este abrogată din necesitatea asigurării aplicării uniforme a TVA în ceea ce vizează livrarea energiei electrice de echilibrare și asigurarea unui tratament fiscal egal tuturor furnizorilor de energie electrică de echilibrare.

- abrogarea alineatului (6²).

Acest alineat stabilește scutirea de TVA cu drept de deducere pentru energia electrică de echilibrare livrată agenților economici care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al Republicii Moldova.

Această normă contravine principiilor generale de funcționare ale TVA, în ceea ce privește neutralitatea acestui impozit, care presupune că același tip de operațiune economică trebuie tratat identic din punct de vedere al TVA pentru a asigura funcționarea eficientă a sistemului fiscal și evitarea distorsiunilor în cadrul acestuia.

Abrogarea acestei norme asigură un tratament fiscal uniform pentru livrarea energiei electrice de echilibrare.

- abrogarea alineatului (7).

Această normă prevede scutirea de TVA fără drept de deducere pentru importul și livrările ulterioare ale gazelor naturale de la poziția tarifară 2711 efectuate de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Gaz” către Societatea cu

Răspundere Limitată „Tiraspoltransgaz” care nu are relații cu sistemul bugetar al Republicii Moldova.

Scutirea este abrogată deoarece reprezintă o derogare de la sistemul TVA, care generează tratament discriminatoriu pe piața gazelor și nu corespunde principiului neutralității TVA.

Abrogarea normei respective va asigura aplicarea unui regim fiscal uniform și coerent.

Concomitent, precizăm că, în conformitate cu prevederile art.96 lit.b) din Codul fiscal, se stabilește cota redusă a TVA de 8% la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, atât la cele importate, cât și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale.

La Legea nr.1054/2000 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal se propune revizuirea articolului 4, fiind propusă ajustarea alineatului (5), prin abrogarea enunțului al patrulea.

Abrogarea normei respective este justificată de necesitatea asigurării un regim fiscal și vamal uniform pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv pentru persoanele juridice și fizice din raioanele de est ale Republicii Moldova. Totodată, aplicarea unor norme uniforme pentru toți agenții economici corespunde principiilor de funcționare ale sistemului fiscal, orientate spre asigurarea uniformității, transparenței și aplicării nediscriminatorii a normelor fiscale. Prin urmare, abrogarea normei menționate contribuie la uniformizarea cadrului legal.

În contextul procesului de reintegrare, se propune instituirea Fondului de convergență. Fondul este necesar pentru reducerea decalajelor economice și sociale dintre regiunea transnistreană și restul Republicii Moldova. Acesta va sprijini modernizarea infrastructurii, armonizarea standardelor și susținerea mediului de afaceri, dar și proiecte cu impact social direct – educație, sănătate, ocupare și protecție socială – consolidând încrederea populației de pe ambele maluri ale Nistrului în procesul de reintegrare și asigurând o convergență reală și echitabilă.

Alocarea mijloacelor financiare din Fondul de convergență se va realiza în modul și conform procedurii aprobate de Guvern.

Prevederile de la articolele II-III prezentului proiect de lege vor intra în vigoare la 01.01.2030. Totodată, Guvernul va decide asupra adoptării unuia calendar de abrogare a acestor scutiri până la data limită indicată în Parlament.

3.2 Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Au fost analizate opțiunile alternative, însă, s-a constatat că în cazul menținerii redacției actuale a legislației, se creează condiții concurențiale inegale între participanții la piață.

Implementarea modificărilor propuse prin prezentul proiect de lege va asigura un cadru concurențial echitabil și o aplicare uniformă a reglementărilor fiscale.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Măsurile privind abrogarea scutirilor de TVA și accize va conduce la creșterea veniturilor fiscale colectate la bugetul de stat, contribuind la sustenabilitatea finanțelor publice. Totodată, uniformizarea aplicării TVA și a accizelor va facilita controlul tranzacțiilor realizate.

Implementarea modificărilor va contribui la asigurarea unui cadru fiscal previzibil și echitabil pentru toți participanții la piață.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Propunerea privind abrogarea regimului facilitat pentru persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, vor implica încasări suplimentare la buget de aproximativ +3,3 mlrd. de lei, luând în considerare datele recepționate de la Serviciul Vamal.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Din perspectiva antreprenorilor de pe malul drept, aceștia confruntă cu următoarele provocări majore:

Costuri de producție elevate: Plata tuturor utilităților la preț de piață și respectarea standardelor de reglementare naționale.

Sarcina fiscală mai mare ca în cazul celor din raioanele de est al Republicii Moldova

Bariere Comerciale Unilaterale: În timp ce produsele din raioanele de est al Republicii Moldova intră liber pe teritoriul controlat de autoritățile constituționale, firmele care își desfășoară activitatea pe teritoriul controlat de autoritățile constituționale și care încearcă să desfășoare activitate economică în raioanele de est ale Republicii Moldova, cât și în unele localități necontrolate din raionul Căușeni (satele Gâsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug) sau raionul Dubăsari (comuna Corjova, compusă din satele Corjova și Măhala, satul Roghi, parte a comunei Molovata Nouă cât și satul Vasilevca, parte a comunei Cocieri) sunt adesea supuse unor așa numite „taxe de import”, ilegale, și de până la 10%, impuse de structurile neconstituționale de la Tiraspol.

Proiectul va genera un impact pozitiv asupra sectorului privat, întrucât măsurile propuse vizează asigurarea unui cadru fiscal uniform, oferind agenților economici mai multă echitate, contribuind la asigurarea unui mediu de afaceri competitiv și transparent.

Astfel, prin implementarea măsurilor propuse vor rezulta o serie de beneficii pentru mediul de afaceri și economia națională, precum creșterea atractivității investiționale și stimularea unor sectoare esențiale.

4.4. Impactul social

Impactul social al proiectului va apărea odată cu începerea implementării în regiunea transnistreană sau în localitățile amplasate în

Zona de Securitate a proiectelor finanțate prin intermediul Fondului de convergență, fond - a cărui sursă de finanțare o reprezintă și taxele colectate de la agenții economici cu reședință în regiunea transnistreană și mun. Bender.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu are un impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu generează riscuri explicite de discriminare pe criterii de gen, vârstă, etnie sau statut social.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Măsurile normative propuse nu urmăresc transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege va fi publicat pe pagina web oficială a Parlamentului (www.parlament.md).

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 48 din Regulamentul Parlamentului și art. 36-37 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi remis Guvernului pentru avizare și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect de lege modifică Legea nr. 1417/1997 și Legea nr. 1054/2000 pentru punerea în aplicare a prevederilor Codului fiscal. Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi, în termenele stabilite.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului se va realiza de către autoritățile competente, în special Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, prin aplicarea directă a noilor reglementări și ajustarea actelor subordonate, conform competențelor legale.

**Deputat în Parlament
Radu MARIAN**